

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KOZLÖNYE.

Egész évre 10 ft — kr.
Félévre 5 " — "
Negyedévre 2 " 50 "
Egy órára 1 " — "
Egyes szám ára 4 kr.

Felolós szerkesztő: **BARTHA MÓR.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:

Hat hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű többször
hirdetések alkuszert jutányos áron vétetnek fel. Bővegydíj min-
den külön beigtatásért 30 kr.

Tessék!

Magyarország képviselőházának köz-
jogi ellenzéke a 67-es kiegyezésről, alkotása idejétől óta szakadatlanul hangoztatja, hogy az nem ér semmit, mert az állam önálló fejlődését megakadályoztatja, még pedig nemcsak az önállóság feltételeként tekintendő hadügyi, hanem még a legközelebről ilyenek tartható pénzügyi szűkebb és államgazdasági szélesebb — mindenképpen életbevágó tekintetben.

Harminczkét éve, hogy államunk vergődését, a kiegyezés kátyujában kínosan szemléljük; de fejlődésünket, a helyett, hogy kiszabadították volna a fogvatartó dágványból, méginkább bele-sűjlesztették azok a nagy férfiak, a kik Deák inteniói letéteményeseinek tartva magukat — a Magyar Állam járművét irányozták — a Bécsből jövő tetszés és az ettől függő kormány hatalomhoz önző görcsös ragaszkodásukban.

Bizony! Ha Deák a tökéletesség honából távolról szemléli, hogy micsoda kerék-kötővé változtatták át az ő alkotását: azt mondja, a mit magának az Istennek is szájába adnak, amidőn az emberi szabadakarat elfajulását látta: »Bánom, hogy tere mettem.« Mert amikor Deák, a viszonyokhoz képest csak lehető ekszpediensnek, megalkotta a 67-es kiegyezést, bizonyára azzal az átgondolással alkotta meg, hogy az, csak egy átmeneti intézmény lehet, a melyből Magyarország független önálló Államiságát előzetesen, de előbb-utóbb teljes-

ségre kifejti egy nemzedék, a melyben egy mindenek feletti östörvény: »A h a z a m i n d e n e ő t t e leend a lelkesítő és cselekvő erő mozgatója, irányzója. S valljuk meg, hogy abban a törvényben leis vannak téve és kinálkoztak is mindazon kellékek, a melyek felhasználásával egy a Magyar Állam önállósága függetlenségének követelését érző és értő kormány már feismérhette volna eme főczélt! . . . De hát a mi kormányaink nem ezt, hanem a bécsi tetszést tekintik főcélnek, a melytől függ a kormányhatalom magaslátán előttük legbecsesebb fennmaradhatóságuk ezért elmagyarázzák bibliájukat, feláldozzák a Haza iránti legszentebb kötelességérzetüket; odadobják a történelem ítélőszéke előtti álla férfiu jó hírnevüket.

T e s s é k ! . . . A mit keresnek meg is kapják. Állanak a hatalmi polczon. Meddig? . . . Azzal talán ők magok sem számoltak. Mert a mint Bécsben a viszonyok most alakulnak, a szerint a kiegyezés fennmaradása hova-lovább lehetetlenebbé válik s az ő napjaik is meg lehetnek számálva.

Hiszen az ausztriai állapotok azt mutatják, hogy ott a szerződéses köteleket, de magának a császárnak a tekintélyét sem respektálják többé. A legridegebb önzés ott felibe emelkedett minden törvénynek, a melyen alapul a 67-es közösügy.

S z é l l Kálmántól, a kinek kormányra lépésétől oly sokat vártak, nem régen hallottuk, hogy néki a 67-es kiegyezés, ez a drága közügyes állapot:

bibliáj; közelebb, csak az indemntity tárgyaláson mondta, hogy az Ausztriával való kapcsolat Magyarországnak létfeltétele; megtagadta az Ausztriával való tudvalevő közösügyekben a felvilágosítást az ellenzékétől, ezekről tett kérdése ellenében, mert hiszen a tárgyalások még nem értek véget. Tudta-e maga, hogy hova fejlődnek e tárgyalások? Bizonyára nem! De azokat, a viszonyokat ismernie kellett, a melyek Ausztriában vannak, a mik lehetlenné teszik Magyarországra nézve, a közöség elfogadható fejlődését, a viszonyosság fentartását, a mit most maga Széllválságosnak jelemez. Ismernie kellett, hogy az osztrák Reichsrath ellenkezésben van az osztrák kormányval s nincs meg benne az a kormánytöbbség, a melylyel ő a magyar képviselőházban oly fennen dicsekszik, bárha ez a többség is csak fikció és nem az ország egészséges közvéleményének a kifolyása. Ismernie kellett, hogy az az alkotmányt szánalmassá tevő császár paragrafus, a melynek erejével a szeptemberi kiegyezést megkötötték, rettenetes gyenge, a mit egy nemzet, ha legkisebb alkotmányos érzék van is benne nem fogadhat el a képviselőház joga felett állónak, a mint nem is fogadja el; hogy tehát egy képviselőház nélkül való osztrák kormányvali kötés annyival ingatabb alapon áll, mennyivel inkább látható, hogy ennek egy bizottság is akadályt gördíthet elébe, a mint most gördített is.

A viszonyok illetén alakulásával

„A magyar nyelv.“

Irta: **Rátkay László.**

Székéhez lánczolva Prometheusz,
Kitárt keblét mardossa saskesely . . .
E képre nézz, és látod sorsomat!
Én, a magyar nyelv, én vagyok a rab
És saskesely: a katonai gőg!
Szégyen s harag izzó rózsáival
Takarom el piruló arczomon
Nyomat a korbácsnak, de hasztalan.
Ütése tüzként rajt sziszeg
S kiserkedő véremnek cseppjei
Bosszút lihegve pörgőnek alá!
Fel nemzetem, hogyha van Istened
Fel népem, fel, ha van becsületed,
Ne hagyd a sértést megtorlatlanul.
Kit védenél, hogyha nem engem!
»Nyelvében él a nemzet!«
Hatalmas Istenkéz irta bele
Szíved szívébe, törülhellenül
Ez örök igazságu jeliget!
Mi haszna volna tűzhányó agyad
Mi haszna volna fönseges szíved,
Lelkednek oceán mélysége, mért?
A gondolat, az érzés némaság,
De kincs, ha szó gyöngyöbe foglalod
E kincsek összessége vagyok én!

A menyéről tépd le a csillagfüzért
S marad az ég sötéten, koldusan!
Kit védenél, hogyha nem engemet!
Hozzad ki hübb, mint én voltam s vagyok!
Hiszen a tiszta csengés, és a kard,
A menydörgés és vltámhuru lant
Nem íkrek ugy, mint én vagyok veled!
Történeted az én történetem!
A Kárpátok büszke hérczein
Honfoglaló Árpád igéimen
Mondá ki bátran: ez a föld miénk!
Vércsurgató het vezér ajakan
Igéimen csendül az esküvér,
Mely alkotmányod talpköve ma is!
Világra szóló harcukat viván,
Együtt száguldtam őseiddel én,
Mint esatadal, és hogyha győztenek,
A diadalnak véres homlokán
Ott lengedeztem kócsagtoll gyanánt!
Hat minden bűd nem velem sirtad el?
Ki zokogott Mohácsnak térein?
Ki könyezett a Majtényi síkon?
Rodostótól nem magyar szón repült
A nagy Rákóczy fájó sóhaja?
Szabadságharczod félistenei
Szavam zenéjén ittasultanak,
»Előre« szóval tépték a babért,
Velem susogtak végáldást reád!
S ha mind kevés, ha mindezt feleded,

Hát dalnokod a halhatatlan Egy
Petőfi lantja nem szentelte meg,
Örök dicődséget hintven reám?
És »Szózatod« nekem is »Szózatom.«
A nagyvilágon nincs számomra hely,
Bölcsőm, sirom csak magyar ajkakon!
S te eltűrnéd, hogy megalazzanak?
Saját honomban üzött vad legyek?
Megengednéd, hogy a magyar fiut,
Ki anyatejjel szivta mézemet,
Rabba tegyék, mert engemet imád
S nem szennyezi be honfi ajakát
Utált idegen szónak vétkivel?
Ki az, ki tőled ezt követeli?
Egy szolgál csak, ki kenyered eszi!
Ha minden földi koronás erő,
Ha ég pokollal törne is reád,
Nem kéne védned engemet a mig
Eredben egy csepp vér ütemre ver?
Vagy nincs már beoned indulat, hazám?
Nincsen önérzet nincsen büszkeség?
Ugy arra kérem, majd az Alkotót,
Ne szüljenek e honban az anyák,
Ne szüljen k, vagy nema gyermeket!
Önfiaim ne szégyenítsenek,
Pusztuljál el, vesszen ki szózatom
Inkább halál, mint élni becstelen!

számot nem vetés, a mikor legközelebből harminczkét év története is megmutathatta már Ausztriával való összeköttetésünk egészségtelen voltát s államunk önállósága kifejtésének követelő szükségességét: nem támaszt-e kételyt Széll K. államférfiui belátása felől, önmagában és párthiveiben. Bennünk a kik ekzaltálva eddig sem voltunk iránta s úgy hisszük a magyar nemzetben sem növeli az ő, ama képessége iránti bámulatot s az ő bibliája, a kiegyezés iránti tiszteletet.

De ugyanekkor, jogosan felkiálthunk: **T e s s é k!** . . . s ugyanolyan joggal feltesszük a kérdést: Meddig tart még a Magyar államnak ezen megszegyenítése? Még sem jött el követelőleg az állami önállóságra kora? . . . amidőn az osztrákok botránkoztatólag megmutogatják, hogy a velök való gazdasági közösség tarthatatlan, hogy az egész kiegyezés előttök, ha Magyarországot nem zsákmányolhatják olyan, amit ők fitymálnak, kijátszanak, kényők kedvők szerint elvetnek, ha a s z e r z ő d é s e k a l a t t a c s á s z á r n e v e á l l i s.

Az osztrákok oly leczkét adtak a magyar kormányának, melyből ha tanulni akar — pedig tanulnia kell — : üdvös tudományt merithet!

Az ellenzék Magyarország közjogából mindig tanította ezt a leckét a magyar kormányának . . . nem vette be. Most t e s s é k bevenni — egy osztrák bizottságtól!

— a — r.

Donna Muricza.

— A «Debreczen» eredeti tárczája.

Irta: **Czövek Károly.**

Már régen megakartam írni ezt a kis történetet, de sokáig nem tudtam elhatározni, hogy vig, vagy szomorú történet csináljak-e belőle, míg végre maga Donna Muricza szolgáltatta az irányt legutóbbi cselekedetével. Mert megjegyzem, hogy Donna Muricza élő személyiség, miből önként következik, hogy a történetének igaznak kell lennie.

Chimay hercegné és Rigó Jancsi nagy szerelméről annak idején hasábotkat írtak össze az ujságokban, én magam is tizenkét-szer elmélkedtem róluk, miért ne kerüljön tehát ujságba a Donna Muricza története is, ha csak egy rövid tárczába.

Chimay hercegné gazdag volt és úgy lett szerelmes; Donna Muricza pedig szerelmes volt és még sem lett gazdag. Szépség dolgában sem vetekedhetek, ambár vannak, a kik azt állítják, hogy Donna Muricza is szép volt valamikor. Lehet. Hogy most nem az, arról én kezeskedem. Lehetséges, hogy a nagy szerelemben vesztette el arcának a báját. Aztán meg Donna Muricza nem is volt soha hercegné. Mert az is sokat tesz.

A neve ugyan azt mutatná, hogy valami előkelő spanyol ivadék, pedig hát szegény Donna Muricza sohasem látta Spanyolhon szabadságát, ahol bizonyára nagyobb karriert tudott vón csinálni. A spanyol nemzetiség annyira távol áll tőle, mint Hazafi Verai János az akadémiai tagságtól. (Ámbar a rossz nyelvek azt híresztelték a multkoriban, hogy Gyulai Pál már protegálta egyszer.)

Debreczen, november 13.

Az 1898. évi zárószámadások. A képviselőház zárószámadási bizottsága Fesi Lajos elnöklésével tartott ülésén, — melyen az állami számvéviszék részéről Rakovszky elnök, a honvédelmi miniszternek részéről Fejérváry baró miniszter és Gromon államtitkár, a miniszterelnökség részéről Terkovich államtitkár volt jelen: tárgyalás alá vette az u. n. kisebb költségvetési fejezetek és a honvédelmi tarcza mult évi zárószámadásait, a melyeket Léva Lajos és Bernady György előadók ismertettek. A bizottság a zárószámadások illető fejezeiben előfordult tulkiadásokat, előirányzat nélküli kiadásokat s hitelárúházasokat megokoltnak találván, az állami kezelés illető ágazataira nézve a fölmérés megadásának javaslatba hozatalát határozta el. A bizottság hétfőn tartandó legközelebbi ülésén a földmivelési és igazságügyi tarczák zárószámadásait fogja tárgyalni.

Magyarfaló szerbek. Nagybecskerekéről fölhaborító dolgokat tudatnak, a melyek szomorúan illusztrálják az ottani nemzetiégi állapotokat. Torontálban ugyanis napirenden van, hogy a megvadult szerb atyafiak utonüfélen arcul ütök a magyar nemzeti közérzületet, szidva, piszkolva, üldözve a magyar nyelvet, a magyar nemzetet, a magyar embert Magyarországon. Ezeknek a derek uraknak úgy látszik semmi sem tetszik a mi magyar, kivéve a magyar földet és a magyar kenyert. És ami az egész tudósításban szinte hihetetlen, a legdühösebb magyarfalók előkelő társadalmi állást töltenek be Torontálban és olyan körülmények közt élnek, hogy hivatva volnának jó példával előljárni a nép előtt.

A kvóta-ügy.

A kvóta ügy tárgyalásából is csak vesztéssel fog végre is kikerülni a magyar. Kvótabizottsága is mindenáron való kiegyezés elvét követi, a melynek vége: Fizess. Tudósításunk csak szombat estig terjed, melynek folyamán tudhatjuk:

A magyar kvóta-küldöttség Tisza Kál-

mán elnöklése alatt Bécsben nov. 11-én délelőtti 11 órakor tanácskozássra ült össze, a mely mindenképpel meghallgatta dr. Falk Miksa előadónak a hetes albizottságok tegnapi közös tanácskozásáról szóló beható jelentését. Az ülésen a magyar kormány részéről Széll Kálmán miniszterelnök és Lukács László pénzügyminiszter is jelen voltak.

Az ülést mindjárt a megnyitás után rövid időre félbeszakították, mivel Góluhowski gróf közös külügyminiszter megjelent a magyar miniszterium épületében és kihívatta Szell Kálmán miniszterelnököt, akivel egy ideig értekezett.

Az ülés fél 12 órakor újból megnyitván, az osztrák kvóta-küldöttség részéről megjelentek:

Schonborn gróf elnök és Beer dr. udvari tanácsos előadó, a kik az osztrák kvóta-küldöttségnek délelőtti tíz órakor tartott ülésén hozott határozatát közölték a magyar küldöttséggel. Széll Kálmán miniszterelnök Schönborn gróftól és Beer dr. magánlakosztályába vezette, a hol megállapodott velük abban, hogy a két hetes albizottság — délután 4 órakor ül össze közös tanácskozássra.

Schonborn gróf és Beer dr. udvari tanácsos tavoztával hosszabb eszmecsere után utasításokat adtak a hetes albizottságnak arra nézve, milyen álláspontot foglaljon el azon esetleges indítványokkal szemben, a melyeket a délutáni közös tanácskozáson az osztrák albizottság elő fog terjeszteni.

A nap folyamán a két kvóta-küldöttség már a tényleges alkúvasszterére lépett.

A délelőtti ülésben a hetes bizottság a kvótabizottság plenumától végleges megegyezésre nem kapott felhatalmazást, pusztán irányelveket nyert a tárgyalások menetere. Ez irányelvek keretében mozgott a délutáni tanácskozás, a mely négy óratól hatig tartott; a tanácskozás lefolyása igen izgatott volt, aunkira, hogy a diskusszió ki-kihallatszott a teremből és időközönként nagyon zajos volt.

Donna Muricza becsületes tót familiából származott. Az apja drótos tarisznyával járogatta be ezt a hepe-hupás földet s járogatná most is, ha el nem költözött volna az árnyék világba. Most ott drótozza a menyieiek hasadt fazekait, de mint mondják, egyszer életében Amerikában is volt kint aranyat keresni.

Mig az öreg tót távol járt a familiájától, a felesége felnevelte a gyerekeket, a Janót, a Miskát, meg a Hankát.

Donna Muricza volt a Hanka.

A Miska meg a Janó az apjukat követék a mesterségben. Csak a Hanka maradt otthon gubát csinálni, meg krumplit kapálni. De ő se soká. Mikor elérte a 16 esztendőt, az anyja neki is kiadta az utját. Elküldte szolgálni.

Itt kezdődik a Hanka szerelmi történetének az előjátéka, csupan a bevezetés; mert hogy miként Donna is, meg Muricza is, az majd csak később világosodik ki.

Ha valaki azt hiszi, hogy vig történetet fog hallani, a melyen mulatni lehet, téved. Ugy helyesebben teszi, ha Göre Gábort vagy a Néptanítók Országos Hetilapját veszi a kezébe, azokban találni fog elég kacagni való, hanem ez nagyon érzékeny, nagyon szomorú történet.

Azért is rövidre szabom az elbeszélését.

Ott kezdődik, mikor a Hanka, a 16 éves tót leány beszegődött cselédnek a Réceyekhez. Récey Pali gazdag ember volt, azon felül fiatal házas. Talán 3 hónapos. De nem szerette a feleségét. Az apja erőszakolta hozzá, hogy szaporodjék a vagyon, mivel a Pető Lina gazdag és egyetlen leány volt.

Hát elvette a Pető Lina kisasszonyt. A

harmadik hónapban már egymásra untak. A fiatal asszony boldogtalan volt. Sokat sirt, türt és még többet szenvedett.

Ide került cselédnek a Hanka. Akkor még szép volt, aféle tót szépség.

Récey Pálnak tetszett ez a tudatlan, bárgyú tót leány s nem egyszer rajta felejtette a szemét. A Hanka persze nem értette ezt meg s csak bámult, és örvendezett, a mikor hol egy új ruhára valót, hol egy selyemkendőre valót nyomott oda a markába a nagyságos ur.

— Ezt csak úgy adom Hanka. Végy rajta, a mit akarsz. Azt akarom, hogy szép legyél!

És a Hanka vett magának új ruhát, meg selyemkendőt, a miben szebb lett.

Récey Pali pedig egyengette az utat hogy hatalmába kerítse ezt a tudatlan, ártatlan leányt. És elhanyagolta fiatal feleségét, a ki pedig szerette s azért volt anynyira boldogtalan.

Egyszer Hanka ott mosta a sáros lábait a cselédudvar kutvájánál. Récey Pali meg látta.

— Mit csinálsz te Hanka?

— Sáros lett a lábam. Megmosom.

A nagyságos urnak tetszett ez a látvány. Szóba ereszkedett a lánynyal.

— Hát miért nem huzod fel az új cipődet Hanka? Pedig mondtam, hogy szépnek akarlak latni. A ruhád is olyan piszkos.

— Felhuztam, de levettem. Így kívánja a nagyságos asszony. Nem illik hétköznap a módi.

Récey Pali az ajkába harapott. Az asszony sejt valamit . . . otthagya a leányt.

Midőn visszatért a házba, a fiatal asszonyt kisirt szemekkel találta a vadszólóval

Hat óra után a hetes bizottság tagjai visszatértek a Bank-gassei magyar palotába, ahol a tanácskozás csak egy óra hosszat tartott.

Ezen diskuszió folyamán felszóltak Tiszta Kálmán Falk Miksa, gróf Csáky Albin és Hornyánszky Nándor, ki tanácskozások ideje alatt mosy légelőszőr beszélt.

Biztos értesülésként állíthatjuk, hogy az osztrákok követelése az, hogy a kvóta osztrák részről 63, magyar részről 37.

A délutáni közös tanácskozáskor ez a szám $\frac{1}{2}\%$ -onként lepadt 64.8-ra és 35.2-re.

Ezzel az eredménnyel tért vissza a hetes bizottság. Itt konstataztott, hogy az osztrák javaslat még mindig igen messze áll attól a számtól, ameddig a magyar bizottság elmehet.

A magyar bizottság álláspontja ugyanis az, hogy 33-on túl menni nem szabad.

Ebben a stádiumban állottak meg a tanácskozások szombat este. Valószínű, hogy vasárnap ugyanennel a pontnál megrekedni.

A két kvótabizottság vasárnapi tanácskozásának csak az lesz az eredménye, hogy konstataálja a közeledést. Most már a kormányok megállapodására bizza a kvótakérdés végre megoldását. (De a vége mégis a magyar kvóta emelése lesz. A kvótabizottság Bécsben a nemzet kimerült fizetési viszonyai között alkuszik arra, hogy örökös kizsákmányolónk — az osztrák terheit könnyebben viselhesse; a roskadozó magyar pedig a közügy sulya alatt minden tekintetbevehető ellenszolgáltatás nélkül összeomoljon.)

A háboru.

A tudósítások a távirás nehézségei, vagy éppen a cenzura miatt, vagy események hiányában nagyon szegények mostanában csak egyik és másik részről felvonulásokról adnak hírt:

Igy például Londonon át Durbanból je-

befutott verendán. Most látta először könyben a felesége szemét.

Elgondolkozott egy keveset. Mégis csak szívtelenség ezt a szép asszonyt annyira elkeseríteni. És Réczey Pali megette azt, hogy odament a feleségéhez, gyengéden megölelte és megcsókolta.

— No, ne sirj Hiszen nem vagyok én azért olyan nagyon rossz ember . . .

Az asszonykanak jól esett a vigasztalás. Oda hajtotta fejét a ferje kebelére.

— Nem vagy rossz ember Pali . . .

. . . Másnap magához hívta Réczey Pali Hankát.

— Ki fogsz menni a tanyára lakni, Hanka. Felügyelsz a napszámosokra. Szép leány vagy. Jó leány vagy. Megbízom benned.

És Hanka kiment a tanyára. Nem okozott szálkát a háznál a nagyságos asszony szemében.

Réczey Pali pedig mindig tudott okot találni, hogy utána mehessen. Ritka nap volt, hogy ne beszélt volna Hankával.

— Szép leány vagy Hanka. Ur asszony-nyá tesznek. Selyem ruhában járattak, minden meg lesz, a mit kívánsz . . .

Egészen elbolondította a tapasztalatlan leányt. Hanka volt a tanyán a parancsoló, a mit mondott, annak meg kellett lenni.

Később annyira beleszokott az uri módba, hogy azt hitte, nem is lehet az másképen.

A tanyán nem is hívták másként, mint donna. A Réczey nagyságos ur donnája.

Réczey Pali elérte célját. Megbolondította az esztét annak a szegény tót leánynak, felemelte a sárból magához, meggyalázta, aztán megutálta s eldobta magától, mint a hogy eldob az ember egy dióhéjat, melynek előbb elfogyasztotta a belét.

A Hanka, a donna, ismét az lett, ami

lentik, hogy a Terrible hadihajó tűzvérsége az ágyakkal együtt elindult Pietermaritzburgba.

Sternburgból jelentik, hogy a burok 4000 emberrel és három Krupp-ágyúval Kingstown ostromlására indultak és meg akarják szállni az összekötő vonalat Dortrecht felé.

Az admirális hirt kapott, hogy három szállítóhajó 3676 emberrel Fokvárosba érkezett. Két hajót tovább küldtek Durbanba. A harmadik hajó csapatai valószínűleg Fokvárosban szállnak partra.

Aliwal Northből 7-iki kelettel jeleztek: Aliwal Northtól délre elvágták a táviróvezetékét. Egy nagy bur csapat 8 mertföldnyire van innen. A burok Daltons-Pontnál elvágták a komp köteleit. Az Oranj folyó most Zauthan és Norvalspont között járhatatlan.

Kimberleyből a következő távirat érkezett: Kronje tábornok felhívta Izekewich ezredesét, hogy legkésőbb ma reggel 6 óráig adja meg magát; ellenkező esetben bombázni fogják a várost. Az asszonyok és gyermekek Izekewich ezredes felelősségére Kimberleybe maradnak. A burok körülfoglalják Kimberleyt. Nagyszámu csapataik vannak és nehéz ágyuk felett is rendelkeznek.

Az európai hatalmak ezenközben a háborus viszonyok közti maguktartásáról határoznak. Konstantinápolyban nov. 9-ikén minisztertanács volt; mely a transzvali háboru közekeztében esetleg tamadható komplikációkkal foglalkozott és arról tanácskozott, milyen magatartást kövesse on a porta ilyen esetben. A tanácskozás határozott engedményéről még nem tudósítanak.

Érdekes a «Daily Mail» angol lap szenzáció-számba menő tudósítása, nem kisebb horderejű dologról, mint Orosz-Japán konfliktusokról, s mely azt jelentené, hogy az orosz hatalom saját ügyével inkább lekötné lenne, mintsem a dél-afrikai háboru menetébe avatkozhatnék. E jelentés szerint ugyanis az angol flotta a tengerenagygyal Wajhajtj elé érkezett. Ez pedig összefügg az Oroszország és Japán közt Korea miatt tamadt feszültséggel. Szeptember elején hallottak ott, hogy Oroszország csapatokat összpontosít, Japán pedig mozgósít.

volt azelőtt: egy közönséges cseléd, a kire vihogva, kárörvendően néztek a többi társai.

Elviselte a mocskolást, a szidást, mit fejére szórtak. Ha Réczey Pali meglátta, cuszva rimázkodott előtte, hogy emelje viszsza magához. Utána ment a házba, követte a szobájába, ugy esengett, ugy könyörgött, de mind hasztalan.

Végre Réczey Pali megunt a sok zaklatást, adott neki egy csomó pénzt, elvételte feleségül a mindenesével, Muricza Jóskaival, hogy legyen a gyermekének atyja s ő maga ne legyen csufja, szégyene a világnak.

Igy lett belőle Donna Muricza.

Nemsokára elkerült a háztól az urával együtt. Réczey Pali nem is akart tudni róluk, látni sem kívánta soha őket.

Alig egy hónapja, hogy a Muricza Jóska meghalt a börtönben. Valami rablói alkosságot süttöttek ki rá, azért került oda.

Donna Muricza pedig beállított Réczey-ékhez.

Előadta a nagyságos urnak, hogy most még jobban szereti, mint valaha s az a kívánsága, hogy vegye el feleségül, mert különben megveri az Isten.

Réczey Pali meghökkent a jövevény bargey tekintetétől, nem tudta, nevéssen-e vagy boszankodjék-e toprongyos alak zavaros beszédén.

— Meg lesz Hanka . . . De most menj haza. Itt van egy kis pénz. Végy magadnak új ruhát, vagy a mit akarsz . . . menj . . .

A rongyos alak imbolygó léptekkel indult kifelé, gyakran meg-megállt s révetegen nézegetett vissza.

Megőrült szegény . . .

. . . Ez a Donna Muricza rövid története.

Azóta az a hír érkezett, hogy odajön az angol flotta, hogy a dolgok «általános menetét» megfigyelje. Es el is jött. Most várják a többi, kivált ha Japán megkapja a nagy hadihajókat, a melyek most épülnek. Ezekre a hírekre vonatkozólag most az idezeit lap így ír:

«Japán tudja, hogy a vasasszal elérkezik az ő cselekvésének ideje. Oroszországot meg kell támadnia, mielőtt a «szibériai vasut kiépül és a mint Franciaország kezét a vilákiállítás tartja lekötve. Ha Japán fölhasználja az alkalmat, a háborunak minden valószínűség szerint csak egy eredménye lehet. Oroszország sohasem volt jobban megbilincselve, Japán pedig sohasem lesz jobban elkészülve. Mind a két nemzet pénzhiányban szenved, de Oroszország meg rosszabb helyzetben van, míg Japán. Oroszország ezenkívül Kelet-Ázsiában is igen rosszul van hajókkal ellátva és az eh-inséggel is küzdenie kell.»

KÜLFÖLD.

A pestis. Jólértesült helyről megerősítik, hogy a pestis három hetet ezelőtt föllepett Philippevilleben, Anglia tartományban, de igen enyhe alakban és eddigelé csak néhány pestis eset fordult elő. A kormány széleskörű óvintézkedéseket tett a legnagyobb sikerrel, és különösen sok védőoltást végeztetett. Hogy a pestist Indiából vagy Oportóból hurezták e be, azt még nem derítették ki. Chantemess drt küldték ki a kór tanulmányozására.

Az osztrák Lloyd vezérigazgatósága jelent, hogy Berenice nevű hajóján Braziliából visszajövet három ember pestisben megbetegedett és meghalt. Más megbetegedések a hajón nem fordultak elő. A hajó tisztjei és matrózai jól vannak.

Színház.

Báránycák.

Szombat este a Báránycák, ez a végteleül kedves operett ment zsufolt ház előtt. A közönség kezd jobban és jobban megkedvelni a darabot, a mi csak annak értékes voltát bizonyítja. A szombati előadason a közönség impozáns tüntetést rendezett a mi kedves művésznőnk, Perényi Margit mellett. Hatalmas babérkoszorut kapott, melyet a debreczeni arany ifjuság nyújtott fel. Perczekig tapsoltak a j-les színésznőt, a ki nem győzte köszönni az igaz elismerés impozáns kifejezését. A koszoru felirata a következő volt:

»Az í g a z érdem elismerésül
A debreczeni fiatalság!«

Perényi Margit különben az este is kedvesen és ügyesen játszott. Hármán — ő, Rubos és Környei arattak énekszámakkal zajos tetszést. Kitűnő volt Sziklay is. Bárdos Irma ismét szép virágállványt és sok tapsot kapott.

A bolond

(Énekes legenda 3 felvonásban. Malonyai Dezső elbeszéléséből írta Rákosi Jenő, zenéjét szerzette: Szabados Béla.)

A tegnap esti premier minden tekintetben érdekes volt. Igazi magyar alkotást volt alkalmunk végig nézni; törőli metszett magyar alakokat láttunk a szinpadon mozogni s hallottunk egy újabb kísérletezést a magyaros motívumu operette zenét illetőleg.

Kételkedtünk benne, hogy közönségünk elfogadja «A bolondot». Eltér a sablontól, lezsz magáról formát és elfogadott szabályokat. Énekes legendának nevezik a szerzők; de bátran sorozhatjuk a nagyobb szabásu operettek közé. Librettójában erős drámai ér nyilatkozik meg. Zenéje lánom, értékes.

Ugy vagyunk vele, hogy azért nem találjuk kiváló alkotásnak, mert magyar ember munkája. Igy ítélte a fővárosi kritika, a mely A bolondot nem fogadta valami nagy melegség-

gel. Mi azonban ezzel elletében, azt a véleményt kockáztatjuk meg, hogy egyike a legértékesebb magyar termékeknek.

Bimbó bolond, végig csavarogja az országot Bimbillával, a kit nyolcz éves korában az árokba szedte fel. A csavargás közben forró szerelem tölti el szívet s úgy érzi, hogy meghalna, ha Bimbillát valaki elragadná tőle. Egy bucsujalkalmával Bimbillát találkozik Deli urfiával a ki erőszakosan csókot vesz tőle. Megszeretik egymást, s a szerelemnek vége az lesz, hogy Bimbillát elhagyja a bolondot s megy Deli urfiával.

A szegény bolond összetört szívvel siratja Bimbillát. Keservében megátkozza a hitet, a vallást, a templomot, hol Bimbillát imádkozni tanult. Mély fájdalomában lerogyik a templom küszöbén, hol a Szűz Mária terjeszti ki felette aidaszító kezét.

A bolond tragediájával együtt szövídik Pimpókeresmarosleányainak Piroška Kékike Fehérke szerelmi ügye, mely derűt áraszt Bimbó és Bimbillát szomorú története mellett.

Különös erővel van megírva az első felvonás. A második és harmadik felvonás mar kisse terjedősebb, de abszolút értéke megvan mindegyiknek.

Bimbó szerepét Sziklay Miklós játszotta erős drámai hévvel. Látszott, hogy gondosan tanulmányozta szerepét. Különösen megrázó hatással játszott a harmadik felvonásban.

Bimbillát Bódi Ella játszotta helyes fel fogással, teljes sikerrel. Gyönyörűen énekelt s rászolgált a zúgó tapsokra. Ferenczy mint Deli urfi érdemelt igaz elismerést, Erőteljes játéka szép éneke kifogástalan volt. Karacs, Rubos, Környei, Szabó Irma, Bárdos és Sárosi szintén jók voltak.

A premiért felt ház nézte végig. Valószínű, hogy műsor darab lesz, ami különben értékes voltánál fogva önként érthető dolog.

A gondos rendezés Komjáthy János iz le ét, tudását dicséri. (a).

Fenyéri Mór elszereződött. Szintársu latunk jeles tagja F e n y é r i M ó r, virag vasnapján megváltik Debreczenől. Mint az Arad és Vidéke írja, a jövő színházi sze zonnra a Leszky András aradi társulatához szerződött. Fenyéri jeles színész, s olyan tagja társulatának, kire mindig bizton lehetett számítani, így távozása érzékenyen érint bennünket. Fenyéri mint jellem színész, egyike a legjobbaknak a vidéken. Ő ugyan, nem tudni mi okból, e szezonban szerepkörét elhagyta, de hihetőleg Aradon újra vissza tér hozzá, s szép diadalokat fog aratni.

Növegyleti közgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, nov. 14.

Tegnap délután tartotta a debreczeni jótékony nőegylet arvahazának üléstermében évi rendes közgyűlést V e r e s n é Szath máry Teréz elnöklete alatt.

A gyűlésen először is az elnök jelen tése olvastatott fel, melyet lapunk holnap i számában fogunk közölni.

Ezután a pénztárnok számolt be az 1898-ik évről. Bevétel volt 3254 frt 97 kr, kiadás 5460 frt 22 kr. Az egylet egyona 68841 frt 65 kr. T i k o s Istvan számvizs gáó a számadast rendben lévőnek találta s ehhez kepest S z ü c s Kalmán pénztárnok részére a felmentvény megadatott. Az 1900-i évre a bevétel 3137 frt, a kiadás 4212 frt, a van előirányozva. A bevételek szaporí tása, s a kiadások csökkentése, míg a pénz ügyi egyensúly helyre nem jó, legfőbb gond ját képi az egyletnek. Így különösen mulat ságokból remél az egylet jövőben az elő irányozottnál (150 frt) jóval tetemesebb jöve delmet. Ezenkívül az állami jótékony sági sors játék nyereményéből is kérelmezett s remél hetőleg nem hiába.

Számvizsgálóknál a hiányzó helyekre megválasztotta a közgyűlés K o m l ó s s y Dezsőt, L o v a s s y Károlyt és K o n c z Lajost.

Ezután özv. B e r g e r Henrikné, egyik alelnökön lemondó levele olvastatott. A választmány a legszívesebben marasztotta őt, a ki 17 évig ritka buzgósággal és tevé kenységgel viselte tiszteit, de mindhiába. Másodszor is csak azt írta, hogy nem marad hat s így fájdalommal bár, de kénytelen volt elfogadni a közgyűlés lemondását. Helyét a jövő évi tavaszi közgyűlésen töltik be.

Ugyancsak lemondott titkár tisztségéről S. S z a b ó József is

Az ő helyére is a következő tavaszi közgyűlésen választanak titkár, addig meg a titkár leendő végzésével megbíztak.

A közgyűlés követő választmányi gyűl ésen határozatba mgnt, hogy 1900 január 13-án a Bika nagytermében egy nőegyleti vig estély rendeztetik.

A rendezésben az egész választmány részt vesz s a tagok e hó 16-án csütörtökön d. u. 4 órakor az elnök lakásán tartandó értekezletre hírlapilag hívatknak meg.

A n é p k o n y h á t, tekintettel anya gi helyzetére, a nőegylet az idén nem állít hatja fel, de ha a város felállítja és ellátja, az ellenőrzést és felügyeletet elvállalja. *

H I R E K.

* **Debreczeni öreg honvédek Buda pesten.** E hó 15-én, tehát szerden lesz az országos honved egylet közgyűlése. Ez alkalommal az ország minden részéről egybegyűl nek az öreg honvédek, hogy közös dolgaikról tanácskozzanak. Debreczenből ez alkalommal ma este Szepessy Gusztáv honvédegyleti elnök, Popper Mór választmányi tag és Bor sovay József utaznak fel a gyűlésre. Kedden este konferencia lesz, szerden pedig a nagy gyűlést tartják meg báró Podmaniczky Fri gyes elnöklete alatt. Az érdekes ülésről Sz e p e s s y Gusztáv debreczeni egyleti elnök fog bennünket tudósítani.

* **Városi bizottsági tagok választása.** Deczember 14-ke nagy nap lesz Debreczenben, mennyiben f. év végével a törvhatósági biz. tagok sorából kilépő 48 városatyát választanak. Kilepnek a következő városatyák: a Csapó-utcai kerületből 7-en u. m.: Bihari István, Bacsi András, Varjas Sándor, Kis Albert, dr. Kovács Sándor, Pongó Lajos, K. Tóth Kalmán. A péterfiái kerületből 8-an u. m.: Kertész Janos, Márton Imre, Kiss Balint, Pálfi Ferencz, Pongari S., Seres András, Zöld M., Poroszlav K., A hatvan-utca kerületből nyolczan, u. m.: Szell Farkas, Koncz Elek, Cs csó Lajos, Kovacs Lajos, Mihalovics Istvan, dr. Nagy Zsigmond, Szilágyi Balint és ifju Mike Ferencz. A piac-utcai kerületből szinten 8-an: Hajdu Ignac, Jóna Dániel, dr. Szántó Sámuel, dr. Balkányi Miklós, L e n g y e l Imre, M á r k Endre, dr. Popper Alajos és Serli Ede. A varga-utcai kerületből 8-an: B é k é s s y László, Géresi Kálmán, dr. Kemény Mór, Miskolczy Jenő, Eritz Ernő Pálfi Gábor, Szepeni Gábor, Tárkányi Péter. Kossuth-utcai kerületből 8-an: Dicsőfi József, dr. Legányi Gyula, Alföldy Gábor, Bartha Dani I. Erdei Pál Jánosi József, Pető Istvan és Rochlitz Arthur, A deczember 14-én megejtendő új választás nál elnökök lesznek: Csapó-utczán Balogh Imre elnök, dr. Orbán József és Bihari István helyettes elnökök. A Péterfián elnök: Pap Ferencz, helyettesei Békessy László és Pongó Lajos. A Hatvan-utczán elnök: Szabó Antal helyettesei Csath Zsigmond és K u l e s s y Endre. A Piac-utczán elnök: dr. Kemény Mór, helyettesei Serli Ede és Márton Imre. A Varga utczán elnök: Vacsi Janos, helyettesei Dalmy László és Alföldy Gábor. Kossuth-utczán elnök: Rikl Antal, helyettesei Szt.-Királyi Tivadar és Némethi László. A választási helyeket a polgármester később állapítja meg. Ugyanaz intézkedik a szavazólapok és igazoló egyek szétküldése iránt is.

* **Angol-klub teacstélye.** A debreczeni angol-klub szombaton ismét látoga

tott, kitűnően sikerült estélyen gyűjtötte össze az angol nyelv és irodalom kedvelőit. Az estély a klub buzgó elnöke, bessenyei Szél Farkas kir. táblai tanácselnök tiszte letére rögtönzött ovációval kezdődött, a kit nemrég mult névnapja alkalmából S e b e s y B. Vilmos melegen üdvözölt, mire S z é l l Farkas meghatottan válaszolt. Majd dr. Öreg Janos főiskolai tanár tartott szabad előadást az angol nyelv elsajátításáról: az öreg kolle gium egy másik tanára, Nagy Elek pedig Moo re néhány költeményének kiténő elszavalásával aratott zajos tetszést. Végül Komlóssy Miklós a chicagói világkiállítás érdekességeiről és csodáiról csevegett az ő szellemes modorában.

* **Nem szünik a járvány.** A városi t. főorvos jelentése szerint a vörheny járvány még most sem szünik. Az iskolák megnyitása ról ép e miatt még szó sem lehet. A járvány megszüntetésére széleskörű intézkedést tett ugy az orvosi, mint a főkapitányi hivatal. A legújabb intézkedés a következőleg hangzik:

F i g y e l m e z t e t é s. Figyelmeztetem Debreczen sz. kir. város lakosait, hogy fer tőző korban (ragályos betegségekben) történt megbetegedés esetén, a hatósági fertőtlenítő által felragasztott veres hirdetés önkényes eltávolítása vagy letétele kihágást képez és mint ilyen, szigoruan fog megbüntettetni. Debreczen, 1899. nov. hó 13-án. R e n d ő r f ő k a p i t a n y s á g.

* **Csokonai Vitéz Mihály születés napja.** Csokonai Vitéz Mihály születésnapjának évfordulója alkalmával a debreczeni főiskola irodalmi társulata e hó 17-én délután fél 4 órakor emlékünnepelet rendez. Az ünnepélyen a főiskola híres énekkara is részt fog venni. A programot a rendezőség a következőleg állapította meg:

1. A főiskolai énekkar éneke.
2. Alkalmi beszéd mondja N á n á s s y Lajos II. th.
3. Óda - írja és szavalja T a k á c s Endre 2 jh.

4. Koszorút tesz a szoborra az irodalmi társulat megbízásából Sipos Béla 4 jh. társu lati elnök.
5. A főiskolai énekkar éneke.

Mivel a főiskola ifjusága ez ünnepélyre külön meghívót nem bocsát ki, 16-án és 17-en ugy a reggeli, mint az esti lapokban ismételtén közöltetni fog az ünnepély programja.

* **Kiss Ferencz bucsubeszéde.** A földesi ev. r. f. gyülekezet hírneves lelkipász tora K i s s Ferencz f. hó 12-én tartotta bucsubeszedét a gyülekezettől, Midőn meg csendültek a toronynak imára hívó harangjai a templom zsufolásig megtelt a hívők nagy seregével, Ejjött a gyülekezetnek ifja és örege hogy megegyeszen meghallgassa szeretett lelki pásztorát a kit hét éven keresztül mindig nagy buzgósággal s lelki gyönyörrel hallgató t. Megható volt beszédjének minden része, any nyira, hogy nem volt a gyülekezetben egyetlen hívő sem, a ki könnyekre ne fakadt volna a kedves pásztor távozása miatt. Meleg szavakkal vett bucsút és buzdította a gyüle kezetet, az egyházi és községi előjáróságot a hitben való állhatatos megmaradásra. Jövő vasárnap pedig, mint róla értesülünk, a püs pökladányi nagy és népes gyülekezetben fogja megtartani beköszönő beszédjét, hova néhány héttel ezelőt lett megválasztva. — Kívánjuk, hogy adjon a Mindenható erőt és egészséget e derék lelkipásztorának, hogy még sokáig terjeszthesse a Krisztusi igaz tudományt és szol gálhassa egyházának érdekeit.

* **Svájczai siketnéma a Szik-gáton.** A ugynevezett Szik-gáton, mely az ondódi pusztán van, a mezőrendőrök tegnap délután egy el kényszeredett alakot találtak. Rongyos ruhában di ergett az istenadta, sápadt arca beesett szemei nélkülözésről beszéltek. A rendőrök kérdezni akartak nevét, szülőhelyét, de a szer

rencsétlen csak mutogatott, érthetetlen hangokat adott ki. Siket-néma volt, a ki csavargás közben tévedt a Szik-gátra, hol az éhségtől gyötörve összeesett. A mezőrendőrök behozták a kórházba. Mikor az iratát átvizsgálták, kiderült, hogy swajeci állampolgár s koldulással tengei életét. Inéztek, hogy hazaszállítsák, mert mikor a kórházban jól lakott visszanyerte erejét s kész volt kezébe venni a koldusbotot.

*** Meghívó.** A debreczeni iparteület második felolvasó ülését f. év november hó 19-én fel 11 órakor a város-ház közgyűlési termében fogja megtartani, mely a.ka.ommal Dr. Bodisár Kálmán kerületi kapitány f. og a szocializmusról felolvasást tartani. Ezen felolvasásra van szerencsenk az érdekelt köröket tisztelettel meghívni. Debreczen, 1899. nov. 10-én. Tóth Kálmán elnök. — Dr. Botz jegyző.

*** Tűz a színházi pénztárban.** Tegnap mikor Bartha Istvánné a Dr. Szeleburdi előadására a delutáni pénztárnál jegyeket osztogatott, a penziár feletti gázlámpa átmelegítette a penziár deszka falát, a mely különben papiros, lángot kapott, s csak kishija volt, hogy ennek következtében komolyabb baja nem lett Barthanének. A munka közben nem vette észre a tüzet, csak mikor már nagyon fűledt lett a levegő — futott ki a színház előcsarnokába. A rendőrség vizsgálatot indított. A gázlámpák miatt általános a paaasz az Augsburgi lég-szeszgyár ellen, amely nem fordít elég gondot a színházi lámpákra.

*** Uj közigazgatási gyakornok** Gróf Dégenfeld József főispán Fittler Jenő jogvégezt debreczeni lakos a városhoz közigazgatási gyakornokká nevezte ki, Fittler Jenő férje szintár-ulatunk kedvel, szerzetett tagjának: Kállay Lujának.

*** A megrendszabályozott karácsonyfák.** Az örökzöld karácsonyfák sem kerültek ki sorsukat: a rendelettel való gondoskodást. Ezentul nem szabad mindenkinek karácsonyfát árusítani. A földmivelésügyi miniszter ugyanis szigorú büntetés terhe alatt elrendelte hogy mindazok, kik fénykarácsonyfát árusítanak, a jogos szerzésről hatósági bizonyítványt tartoznak kiállítani s azt maguknál tartani, hogy mindekor ellenőrizhetők legyenek. A miniszter rendelete nagyon helyes, de szigoruan vegre is kell hajtani, mert a karácsonyi ünnepeket megezőleg t a p a s z t a l á s szerint, gonosz kezek nagy pusztításokat szoktak vezetni nem csak az erdei fényőültvényekben, hanem a díszkertekben is.

*** Az ujoncz kiképzés befejezése.** Még csak egy pár hét és befejezést nyer az ujoncz-kiképzés. A baka, aki magára öltötte október elején a zsinoros katonaruhát, ezzel megismerte a hadiélet elemeit. Egy időre vége is szakad a gyakorlati kiképzésnek. A téli hónapok alatt nincs kivonulás, nincs gyakorlat, ilyenkor az elméleti kiképzés folyik. Fűtött, meleg szobákban oktatják az ujdonsült katonákat arra, amit a katonai szolgálati szabályzat ír elő. És csak majd a tavasszal márciusban kezdenek bele ismét a gyakorlatokba. Addig sok minden esajátit a baka ember. Várják is most nehezen, hogy elmuljen a mag hátralevő két három hét.

*** Sas Ede gyász.** — Szomorúsággal vesszük híret a gyásznak, mely Sas Ede hírlap-író társunkat, a „Nagyvárad” f. szerkesztőjét érte. A kitűnő író vasárnap Szegeden időzött, felolvasást tartván a Dugovits társaságban és hazaérve, szeretett kis családjá körében gyászt talált. Irénke nevű kis leánya halt meg. Diftentisz ölte meg a gyermeket a szerető szülők nagy szívbéli fájdalmára.

Hány öngyilkosság volt tavaly Magyarországon? A belügyminiszter által összeállított statisztika szerint az 1898. évben összesen 3031 öngyilkosság volt Magyarországon, amely halállal végződött. Ez a szám az ugynevezett erőszakos halálok egyharmad-

részt teszi ki. Az öngyilkosságnak több mint tíz %-je a fővárosra esik.

*** Nőegyleti gyűlés.** A nőegyleti választmány t. tagjait a mulatságrendezés ügyében e hó 16-án, Csütörtökön d. u. 4 órakor lakásomon tartandó gyűlésre tisztelettel meghívom. — Veressné Szathmáry Teréz nőegyleti elnök.

*** Márton napja.** Tegnapelőtt volt Márton napja. Régi szokás, hogy e napon a pozsonyi zsidóság ludakat visz a királyhoz. A Márton ludjának adása az orthodox zsidók tisztsége. Minden esztendőben 30-40 válogatott lud kerül hizlálóba, de csak a legszebb 6 jut a király elé. A ludakat vivő küldöttség a hitközség feje, a rabbi és egy két érdemes öreg polgarból áll.

*** A pálinka áldozata.** S... Teréz valamikor jómódban élt, de egy veszedelmes szevedely, a mértéktelen ivás őt mindig mélyebbre ránczigálta le a fertőbe. Később már napos vendége lett a valamikor jómódban élő asszony a pálinkás bodéknak es a züllött emberek környezete volt egyedüli társasága. Idővel annyira ment, hogy kitiltotta őt a rendőrség Debreczenből, de ez a szerencsétlen asszony mindig visszatért ide. — Az éjjel is holt részegen találtak reá a külvarosban. Aligha fogja ezt a mámorat már ki-beverni, annyira tönkre tette idégeit, egész szervezetét a szesz. Beszállították a kórházba.

*** A Montecarlói nyerő.** London valamelyik lapjában egy olvasó a minap leírta Monte-Carlóban szerzett tapasztalatait. A szerencsétlen anglus előb a maga kezeivel mondja el, majd attér azokra, a kik többet veszítenek es a kik nyernek. Ott tartózkodása ideje alatt őt hat játékost figyelt meg, még pedig Gurkó tábornokot Soltikor herceget, Baratinzki hercegnőt, Mr. Stewart Hillst es egy urat, a kinek a nevét nem tudta kipuhatolni. Ezt az urat tengeri rablónak hívja, mert olyan volt mintha a vagyonát rabszolga kereskedés révén szerezte volna. Az előszórdotk néhány nap alatt egyenkint ötszáz-hétszáz ezer frankot veszítettek. Időközben azonban új csillag támad. Egy fiatal magyar Rasty vagy Yasty (az angol nem tudja leírni a nevét), a ki három nap alatt négy-százharmincezer frankot nyert. Egy nap annyira sprengolta a bankot, hogy már jegye sem volt s az utolsó tizenkétezer frankot maximumot arannyal fizette ki. A fiatal ur nagyon fölháborodott, hogy ekkora súlyú aranypezér kell neki hazaazipelni s haragosan szólt: — Legközelebb talán már öfrankos ezüstdarabokkal fognak kifizetni.

A cikkirő azt mondja: e-alárdabb játékos talán nem is volt még Monte-Carlóba, mint ez a fiatal magyar, a kinek hidegvérűsége párját ritkító. (Mi bizony nem örülünk e szerencsenek, mert az utoljára is szerencsétlenségre vezet, a mint azt még minden ember tapasztalhat a.)

*** Japán vendégek és a magyar lótenyésztés.** Érdekes vendégek tisztelegtek legközelebb Daranyi Ignác földm. miniszternél. Minara, az Oh-Ou kerület, továbbá K. Midzuhora a Kiuhiu igazgatója, Tokischige egyetemi tanár, a tokioi mezőgazd. kollegium kormányzója, nemkülönb Kinosuke Amano, a japáni ügyosztály bécsi konzulátus titkára. A japáni gazdasági szakemberek arra kérték a minisztert, hogy engedje meg az állami mén-telepet megtekinteni es általában a lókezelést tanulmányozni. A tanulmányozás célja a Japánban szükségelt lóanyagnak Magyarországból való vétele. A miniszter szives készséggel ígérte meg a támogatást.

*** Ady Endre** lapunk munkatársa V e r s e k c z. s a kritika által oly szivesen fogadott köteteknek megmaradt példányaira újabb előfizetést hirdet. A kötet ára 1 frt. Kapható a „Debreczen” szerkesztőségében.

*** A naptárügy az orosz egyházban.** Tudvalevő dolog, hogy ez ügyben mozgalom indult meg Oroszországban, de a mozgalom abbanmaradt. A bizottság, mely a naptár-javitással foglalkozott, kimondotta, hogy a

ter-be vett ujitások megvalósítása lehetetlen. Most ismét az a hír érkezik Szt.-Pétervárról, hogy a bizottság Glasenapp tanár elnökelete alatt tovább folytatja munkálkodását es mindenestre új naptárt szerez Oroszországnak, de a jumi naptár helyett nem veszi át a Gergely-felet. Ezt pedig azzal indokolják, hogy a római naptárt az orosz nép sohasem fogja szivesen használni. Ezzel az indokással függesztette föl Lieven herceg orosz nepoktatásügyi miniszter is 1830-ban a naptár-javitás tárgyalásait. A mostani bizottság Medler tanár fervezetét veszi alapul, melyet az 1863-ban terjesztett a nemzetközi kongresszus elé azzal az ajánlattal, hogy pontosabb, mint a gregoriánus naptár. Glasenapp, a hírneves csillagász Medler terveit is átdolgozta es így adta a bizottság elé. Hogy miben jobb a «hibás római naptár»-nál, az nem derült ki a tanár fejtegetéseiből, hacsak abban nem, hogy a husvét napját minden évben ugyanazon napra helyezi es így a két változó ünnepkör helyett a husvét es pünkösöd fix ünnepkörrel írja elő. A Gergely-naptárnak azt a parányi hiányát, mely miatt a naptári év es napév között 5480 év mulva egy nap különbség fog előállni, a Glasenapp Miklós naptára sem szünteti meg. Annyi tény, hogy az orosz naptár a jövő évben 13 nappal marad el a csillagászati napév terminusához mérve.

*** Bartóky Matild levelei.** Perotti Gyulának, az Opera volt hőstenoristájának menyasszonya, Bartóky Matild, a ki vőlegényével oly titokzatosan es kalandos módon tünt el, az újvilagból sürűen írja leveit szülőföldje ujságának, a «Bekésmegyei Közönség»-nek. — Legutóbb hosszú tárczában tudatja bekésmegyei ismerőseivel, hogy október 13-án reggel New-Yorkba érkeztek. (Hogy mivel, azt gyöngéden elhallgatja.) A levele különben jobbára New-Yorknak, a világáros lármájának — «a mikről csabai ember fogalmat se alkothat magának» — es a látóivalóknak leírásával van tele. Azután ezeket írja:

Az időt tanulás es setával töltöm. Angolul tudok már számolni es vagy ötven szót jól elmondani. Keserves ezeket a bajsz-talan, hosszú körszakálu angolokat megérteni, szeretné az ember kipiszkálni a torkukat, kiszedni a galuskákat a szájukból. A szó felét elnyelik, a másik felét meg részben az orrukba eresztik, a legkevesebb szótag az, a mely kiszorul belőlük, — az is nagy nehezen.

Daczára annak, hogy ösmerősöm nincsen itt, es teljesen idegen vagyok, azért megis lakályosnak tartom New-Yorkot. Ha oly messze nem volna Csabától, elaknék itt szivesen pár évig, de mert nem így van, hát mielőbb haza vitorlázom majd, ha lesz mar mit csörgetni a zsebemben. A jó Isten tudja, hogy kerítették meg fényképemet a két új-ág redactiójában, mely fotográfiámat hozta. Feldicsérték szépégemet es sajnálat-tal látják, hogy a nyilvános estélyeken es előadásokon a közönség hódolatát nem teheti lábaim elé, a bájos művésznőnek. Bozse moj. Ugy eljek es, hogy csinálnak még belőlem valamit az amerikaiak!

Gondolatban hamar átugrom a tengert s mindig önökről álmodom. Talán emleget-gyakran otthon...

*** Meghívás.** «Zion» betegsegélyző egy-letnél 1889 november 15-én delután 5 órakor (az egylet saját helyiségében) választmányi ülés tartatik. A meghívott tagokat kérjük, hogy a gyűlésen okvetlenül megjelenni sziveskedjenek. Az előkség.

*** A Corsó kávéházban** most napról-napra érdekes hangversenyeket rendez az ott időző női zenekar, melyet Gömöri Lipót a kávéház tulajdonosa nagy áldozatok arán tudott lehozni a fővárosból. Felhívjuk a közönség figyelmét az érdekes hangversenyekre, amelyek ugy különösségük, mint művészi tökélyük miatt érdemesek a meghallgatásra. Figyelmés kiszolgálásról kezeskedik a Gömöri neve.

x Rác Károly ma este a Magyar Király kávéházban bucsuztatja el a világot, melynek tudvalevőleg holnap lesz vége.

* **A magyar táncz hódít.** A mikor Vilmos német császár a főváros vendége volt a budai várpalotában bemutatták neki a magyar körtánczot. Azóta a császár megkedvelte a magyar tánczot s nemrég elrendelte, hogy a jövő farsangon bemutassák a berlini udvar multságain. A császár rendelete következtében M u r i c h Pál, a berlini udv. operaház táncziskolájának igazgatója megkérte K i n s z k y Károly kassai tánczmestert, hogy ajánljon neki valakit, a ki magára vállalja a berlini bemutató rendezését. K i n s z k y kérésére P o t t á k Lajos miskolczi királyi ítélőbíró, aki hívatott zeneszerző, elfogadta a megbízást s nem csupán a kör tánczot, hanem több más magyar tánczot is megismerteti a berlini előkelő társaságot. (Talan bemutatóra nem volna felesleges magyar tánczos párokat is vinni.)

Törvényszék.

Váci-utcai idill.

(Saját tudósítónktól.)

A főváros legelőkelőbb utcáján ez év január huszonegyedikén érdekes összeütközés volt egy gróf és egy kereskedő között, melynek következménye egy párbaj alkalmaszolgáltatott a budapesti büntető törvényszéknek, hogy az ügyvel foglalkozzék. Itt az ítélő fórum előtt a felek Zichy Ferraris Manó gróf és Grünmann Adolf fakereskedő leleplezésben őszinteséggel beszélték el az ügyet, melynek elmondásában oly egyértelműleg jártak el, hogy a különben is békés hangulatu tárgyalást lehet mondani derűssé tették.

A gróf elbeszélése, mely terjedelmesebb s több előzményt ölel fel, mint a kereskedő s ezért az ő nyomában adjuk az ügy lefolyását.

Boldogult édesanyjától, beszélt a gróf, Bartaluskán, Gömörmegyében egy több ezer holdas birtokot örökölt, melyet zárgondnok kezel. A mult őszzel az erdészem arról értesített, hogy a birtokon nagy vihar dühöngött, mely sok fát ledöntött.

A kitépelt fak értéket, az erdész negyvenezser forintra becsülte s nemsokára jelentkezett is egy vevő, a ki a fa köbméteréért egy forint negyven krajczárt ígért. Ez a vevő Grünmann Arnold volt. Azonban a rozsnói takarekpénztár mint egyik főhitelező, zár alá vette a fát s bírói árverésen eladta méteret egy forint öt krajczárért. A vevő ugyanaz a Grünmann volt, a ki kevéssel azelőtt árverésen kívül egy forint negyven krajczárt ígért a faért. Hogy ebben valami turpisságot sejtettem, fölösleges mondanom.

Grünmann ur azonban nemcsak a ledöntött fakat hordatta el, hanem rászabadította napszamosait az álló fákra is, s csendőroket kellett hozatnom, hogy Grünmann a jogtalan irtásban megakadályozzam. Egy darabig aztán bekesség is volt köztünk.

De egy újabb eset fölújította a bosszúságokat. Január huszonegyedikén a Nemzeti Kaszinóban reggeliztem. Ott találkoztam A n d r á s s y Géza gróffal, a ki így szólt hozzám:

— Tudod, hogy Grünmann negyvenezser forintra becsülte a birtokodat?

A desperációim most határtalan volt, meg lévén győződve, hogy engem Grünmann diszkreditálni akart s a birtokomat felényire raktálja le a valódi értékénél. Izgatott kedély állapotban váltam el Andrassy gróftól. A Kristóf-teren szembe jött velem Grünmann s nyers hangon így köszöntött:

— Jó napot, gróf ur!

Meg kell jegyeznem, tekintetes törvényszék, hogy én kitűnően tudom utánozni a zsidó jargont. Itt van a hallgatóság között a hordarom, az megmondhatja, hogy neki is úgy szoktam köszönni: Le chajim, ami annyit tesz, hogy egészségére, Grünmannról is zsidós hangejzéssel azt kérdeztem, hogy:

— Mi tetszik?

— Aztán őszinten megvallom, a sok kes-

rőség hatása alatt, melyet ez az ember nekem okozott hozzattem:

— Maga egy szemtelen zsidó.

Erre, hogy mi történt, nem tudom. Csak arra emlékszem, hogy a botommal feleje suhintottam, s hogy a czilinderem, leröpült a fejemről. Még egyet rá akartam vágni, de egy rendőr megfogta a karomat, s elejét vette a további tettegességnek. Egy fiakkerben egyenesen a Nemzeti kaszinóba hajtottam, a hol észre vették rajtam a fölindulásomat s kérdezték, hogy mi történt velem.

— Nem tudom — feleltem — csak érzem, hogy a fülem még most is meleg.

Nem hagyhattam annyiba a dolgot s Grünmannt provokáltam segédeim Vladár és Thege honvédszázadosok által. Pár nap mulva aztán megverekedtünk, de egyikünk sem sebesült meg.

Grünmann elmondta, hogy való igaz minden a mit Zichy gróf mondott. Ő a birtokot csakugyan 450.000 frtra becsülte, s ezt közölte Andrassy Géza gróffal. De ezzel még nem szolgált rá Zichy gróf haragjára. A gróf, mikor vele a Kristóf-teren találkozott rakiáltott:

Hallja maga Grünmann!

S mikor megállt s tiszteletteljes hangon kérdezte, hogy mi tetszik, a gróf súlyos sértést vágott az arcába. Azt mondta:

— Maga egy alaváló szemtelen zsidó!

Erre a sértésre kétszer arczul ütötte a gróft, a ki bottal ütötte vissza. Segédei a párbajnál Pap Zoltán dr és Weizberger Mikós dr. voltak.

Az ügyész rövid beszéde után a törvényszék a viaskodó feleket 3—3 napi államfogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

Büntügyi végtárgyalások. 1899. évi November hó 13-án Hétfőn. Özv. Orosz Sándorné ellen, — bűnpártolás vétségéért. Nagy László társa ellen, — zsarolás vétségéért. Ágoston István ellen, — Csalás és m. o. hamisítás véts.

November hó 14-én Kedden. Takács Antal társa ellen, — lopás büntetéért. Pesel Antal ellen, — lopás büntetéért.

November hó 15-én Szerdán. Barna Mária ellen, — gyújtogatás büntette. Sári János ellen közveszélyű cselekményért. Vadász Ferencz társa ellen, — súlyos testi sértés büntette. Szabó László ellen, — s. testi sértés büntette.

November hó 16-án Csütörtökön. Székely Károly társa ellen sikkasztás büntette. Szabó István társa ellen, — Lopás büntette. Nagy Imre ellen, — gond. okoz. emberölés vétsége. Ágoston István ellen, — m. o. hamisítás büntette.

November hó 17-én Pénteken. Tamás Anna ellen, — lopás büntette. Babits Sándor ellen, — zsarolás vétsége. Erdélyi Karolyné társa ellen, — gond. okoz. emberölés vétsége. Ujvári Imre ellen, — Lopás vétsége. Váci Sándor társa ellen, — orgazdaság büntette. Hajdu István ellen, — sikkasztás büntette.

Ugyaneznap ítélethirdetések.

November hó 17-én Szombaton, Balogh Ferencznek — Maté József ellen, — rágalmas és becsület sértés iránti sajtóper.

IRODALOM.

«Magyar variété Album» a czime annak az izléses czimlappal — elegáns kiállításban, újnyi vastagságu terjedelemben megjelent zen-műnek — mely a jutányos zeneműveket piacra hozó Klökner Ede budapesti zenemű-kiadónál látott napvilágot. Tartalmaz ez album 20 legdivatosabb kuplé — tréfas dal — chanson ujdonságokat a 2 frtos áráért annyit es oly értékeset — a minőt és mennyit a zenemű-kereskedésekben véve annak tizszereséért alig kapni.

Tartalma: 1. Metter «a kis özvegy.» 2. Metter, «Iczi piczi asszonyka.» 3. Bohm, «Ne haragudj.» 4. D'Amant, «Más», telefon hírmondó kuplet. 5. Decker, «Stii-tu» «Emlékszel-e?» 6. Fodor E., «Rosz szokás.» 7. Förster A., «Mandolin Szerenád.» 8. Franz E., «Az

ellenállhatatlan.» 9. Greczinger Iván, «A kávéházban.» 10. Greizinger Iván, «Mi lehet az ok?» 11. Linke Pál, «Szókimondó asszonyág.» 12. Linke P., «Öh ne sirj!» 13. Linke P., «Sűrű lombok hűvös arnyán.» 14. Linke P., «Csóködért hevül szívem egyedül.» 15. Linke P., «Hal a szó már mit se érne.» 16. Révay Arnold, «Azaiatt történt valami.» 17. Scariat, «Az én bánatom.» (Mein Elend — Verlorenes Glück.) 18. Szentirmay Elemér, «H'ja de fordul a kozka.» 19. Szentirmay Elemér, «No csak az kellene meg.» 20. Wappansk, «Komm Karlina-Komm!»

Valamennyi énekhangra és önállóan zongorán is játszható módon átírva, magyar és német szöveggel. A könnyebb, vigzene kedvelői vegyék meg a felette olcsó kötetet, sok vigorát és örömet szerez az minden zongorázó és énekesnek.

Az új Eötvös kiadás. Említettük már hogy Jókai Mór, Wlascics Gyula és Beöthy Zsolt elnöklése alatt egy 700 tagu bizottság alakult, mely magát Országos Eötvös bizottságnak nevezi s célja az, hogy Eötvös József három összes műveiből új teljes kiadást bocsásson ki, illetőleg a kiadás költségeit biztosítsa. A bizottság alakuló ülése e hó 13-án ma van a L. pót-utcai városháza dísztermében. A megnyitó beszédet Jókai mondja, Ujváry Béla a bizottság céljáról olvas föl, Beöthy Zsolt elnöki jelentést tesz. A bizottság tagjai közt a közélet minden ismertebb nevét fölatalni; ott vannak a kormány, a főrendiház, a képviselőház tagjai és számos előkelő hölgy is. Az alakuló ülésen mindenesetre igen valogatott társaság lehet jelen.

Debrecenből az int. bizottság Simonffy Imre kir. tan. polgármestert, Gerecsi Kálmán tank. főigazgatót, Dóczi Imre egyházk. középisk. felügyelőt s Dr. Bartha Béla jogak. tanárt választotta a bizottság tagjaul.

Előfizetési felhívás. A midőn elhatároztam «Czigányszerelem» és «A halász szeretője» cz. népszínműveimet könyv alakban, a magyar olvasó közönség elé adni, tettem ezt — jóbarátaim tanácsára — azért, hogy mindenki, mielőtt esetleg szinpadon látná darabjaimat, győződjék meg róla, hogy a cigány életnek is vannak nemcsak karikatúrái, mint azt — az újabb népszínműírók különösen — szeretik feltüntetni, de vannak nemesen, szépen érző, gondolkodó elemei is, mint ez a Czigányszerelemből — mit József fmg. Ö fenésége legkegyelmesebben elfogadni méltóztatott — olvasható. «A halász szeretője» cz. népszínművem pedig a szegedi és Szeged-vidéki halászelétből van merítve. Ezt sem árt előre megismerni a színészetet s színműirodalomért még lelkesülni tudó közönségnek! A két fizetési ára két korona. A megrendeléseket kérem ifj. Nagel Ottó könyvkereskedésébe (Bpsten, VIII. Múzeum körut 2 sz.) küldeni. Budapest, 1899. nov. 5. é. Hazafias tisztelettel Dankó Pista.

CSARNOK.

Miről regél a malom?

Regény.

Sudermannától.

(26.)

Nemsokára mindenféle kétes alakok jelentek meg a malom ajtaja előtt, olyanok a kikkel nem szeret az ember összeakadni: — Löb Lévi a beelzthófi uszorás s a birtokra hitelező Hoffmann Grünhaideiből: — előmutatják a sarga zsirfoltos papirdarabokat, melyekre a testvér adóslevelet állított ki onnyi és ennyi napra.

Sokaig nézi Márton a bisonytalan vonásokkal, melyek úgy dülöngenek jobbra-balra, mintha részegek volnának, azután elmegy a pénzes ladához és felvett szót nélkül a pénzt, uszorakamatostul. Szívesen adná oda fél vagyonát, ha azzal öcsese visszatértét megvásárolhatna.

Végre befogat és maga megy öcsese ke-

resésére. Mértföldeket utaz be, éjszakákat tölt kocsi, de sohasem sikerül öcsését elérni. A bir, a mit a kocsmáros ad erőszakolt és zavaros. az egyik zavart kitérésrel, a másik zavart titko ózással felel, mind sejtik, hogy vége a jó bevételnek, ha Felhammer megfékezheti részeges öcsését.

Márton észrevette, hogy öt esalják, elveszti minden erejét. Elzarátja a kocsi és behúzódik néhány napra irodájába. Azon töri a közben fejét, nem volna-e jó a zsandárok igénybe venni. Azoknak könnyű volna, hivatalos tekintélyükből kifolyólag is rájönni a valószínűságra.

— De nem . . . A testvért csendőrökkel keresettni, ezt nem engedi meg a Felhammer család neve . . . atyjok megfordulna a sirjában.

Egy utközben szerzett meghülés ágyba viszi Márton. Trude éjjel-nappal mellette ül. Ket borzadalmas hétig tart, mialatt a láztól gyötörve két testvéret, a holtat és az élő lánya, kik hol együtt, hol egyenként, hol egy, hol két fejjel mint szellemek jelennek meg elő te.

Alig hogy javult kissé, újra utnak ered. Egyszer csak rátalál!

És rátalál . . . Egy kora szeptemberi öreg estén uja B . . . be viszi, két mértföldnyire Marienfeldtől. A kocsmáros zárt ablaktábla résein dubaj láрма tör elébe, csapkodás, kurjongatás és részeges dancolás.

Nehézkesen száll le a kocsi s lovát a bejárat oszlopához köti. A kocsilámpában az esti szél lobogtatja a világosságot, kővér esőcseppek hullanak az égről.

A kocsmaajtó kilincse csikorog kezében, egy lökés és az ajtó nyitva áll . . . Sűrű, kékes-sárga dohányfüst csap arczába, keverve a sör émelyítő gőzéve!

És ott a hosszú, nyers fa asztal fejénél, pufok arczczal, kigyult, dagadt szemekkel, csattak, fészületlen hajjal, piszkos ingben, feslett kabátban, azon néhány szalmaszállal, az utolsó éjjli szállás nyomai, ott az a javithatatlan gonoszság, reménytelen sülyedés képe, az maradt az ő, az ő drága öcséséből, egyetlen kedvenczéből . . .

— János! kiáltja, kezéből nagy zajjal esik ki a nehéz ostar.

Halotti csend l sz a teli teremben, nagyra nyílt szemekkel néznek a cimborák a mulatságháborító arczába.

A nyomorult felugrott helyéről, arca megmerevedik rettegésből, melléből kinos hörögés tör ki, kétségbeesett ugrással fenn terem az asztalon s egy másikkal az előtte ülő feje fölött átugorva, szabadulást keres.

Hiába! . . . Bátyja vas marka mellen ragadta.

— Itt maradsz! dörgi a menekülő fülébe s érzi, mint esik össze kezének sulya alatt a szerencsétlen.

Márton azonban feltárja a kocsmáros ajtaját, a mennyire csak lehet s az ostornyéllel utat mutat a folyosó sötétjébe

— Takarodjatok! — kiáltja oly erős hangon, hogy az asztalon álló üvegek összesördültek.

A cimborák javarészt kamaszok, félőn húzódtak el tőle, sietve kapnak süvegeik után; csak itt-ott szól a nem tetszés moraja.

Takarodjatok! — ismételi, oly mozdu latot tesz, mintha rögtön torkon ragadná az első ellenkezőt.

Két percz mulva üres a szoba . . . Még csak a kocsmáros áll megdermedve az ijedelemtől a pohárszék megett; most, hogy Márton reá néz, siralmas hangon kezd panaszkodni tiszteléséges üzletének zavarása miatt.

Márton zsebébe nyúl s egy marék talért hajít oda neki és mondja:

— Egyedül akarok vele maradni!

A mikor Márton bezárta a hajlongó gazda mögött az ajtót, lassan odalépett Jánoshoz, ki mozdulatlanul várja a tüzes szavakat, melyekkel el vegye ez örvöngő dühös elvetemültségét? Mindent, a mit ki tud mondani, e pár szó:

— Mit tettem én neked? Mit tettem én neked?

Megszólítja kétszer, háromszor és mindig újra, újra. Mást úgy sem tud mondani. Minden szeretete, minden fájdalma benne van.

János nem felel. — Leül a padra, s mind két kezével felborzolja gondozatlan üstökét — Szája körül nevetés játszik, borzalmas nevetés, vigasz és — remény nélkül.

Végre belevág bátyja szavába, ki fojton ismételi azt a pár szót, mintha babonáznia akarna vele.

— Elég ebből — mondja — te nem tudsz nekem semmit sem mondani, meg aztán hát nincs is mondani való. En tisztában vagyok magammal, veled és az egész világgal.

A mit a hat hét alatt átéltem a malomban, nem aludtam tétő alatt, félttem, hogy rám szakad . . .

— Az istenre mit . . . ?

— Ne kérdezz tőlem semmit . . .

Te nem fogsz megtudni semmit, tőlem soha . . . Ne is faggass, ugy sem használ semmit — és ha szüleim emlékeire meg akarnál esketni . . .

— Igen, a szülők — dadogja örömmel Márton — Hogy is nem gondolt előbb azokra?

(Folyt. köv.)

A lidércnyomás ellen.

Minden rangu és minden koru embernek az egészség a legdrágább kincse. Semmit sem mulasztson el tehát az ember, a mivel legyőzheti mindazt, a mi az egészségre káros, vagy a mivel visszanyerheti a régi erőt. Az egészség különféle okból fordulhat rosszabbra; ilyen ok: veszedelmes betegség, melyet nem lehet mindig elkerülni, de veszedelmes következményeit el lehet tavolítani; természetes gyöngeség, toleráns, gyakori kifárasztó munka vagy más hiba teljesen kimeríti az ember erejét. Elsőbben is azt kell megvizsgálni, vajjon a vér elég erős-e és nem vesztett-e el a vértestecskéket, melyektől erejét kapja. Ez elengedhetetlenül szükséges, mert a vér gyöngesége

ajtót nyit mindenféle betegségek, mint vérszegénység, sárgaság, általános gyöngeség, aminek ismét sok különböző baj, sőt halál lehet a következménye. Misciey Pal ur Champanneban, (Svaja, Wadt-Kanton) a vér szegénysége következtében kétségbeesett helyzetbe jutott.

— E sorokban, írja levelében, tudtára adom azt a csodálatos hatást, melyet a Pink-pilula használata tett rám. Azóta mintha újra születtem volna. Hosszu idő óta rettenetes fejfájás kintott, nem tudtam már aludni és álmomból minden pillanatban lidércnyomás ébresztett föl. Nem volt étvágyam és nem tudtam megemészteni azt a keveset sem, amit ettem. Egyszersmind a hátam fájt és olyan ódalszurásom volt, hogy elállott a lélekzetem, szóval valóságos vértanu voltam. Csak miután a Pink-pilulát használtam, tért vissza az egészségem és ma erősebb vagyok, mint valaha. Ismét kifáradás nélkül dolgozom és örömmel fölhatalmazom önt e sorok közlésére.

E hatalmas vérerősítő szerrel könnyen lehet győzni e vérszegénységet, az idegek és a vér gyöngeségét és az általános gyöngeséget. A Pink-pilula kapható Magyarországon a legtöbb gyógyszerárban. Egy doboz ára 1 frt 75 kr. és hat doboz 9 frt. Magyarországi főraktár: **Török József** gyógyszerárban, **Budapest, Király-utca 12.**

KÖZGAZDASÁG.

Árlejtési hirdetmény. A debreczeni honvéd csapat kórház vendéglősszerű élelmezésének — az 1900 évi január hó 1-től — 1900. esetleg 1902 évi december hó 31-ig terjedő — biztosítása czéljából Debreczenben 1898 évi november hó 29-én délelőtti 9 órakor a m. kir. debreczeni honvéd csapat kórházban kizárólag írásbeli ajánlatok utján versenytárgyalás fog tartatni. A teljes szövegű árlejtési hirdetmény, valamint a »Feltételek füzete« a m. kir. budapesti I-ső honvéd kerületi parancsnokság hadbiztossági osztályában, a m. kir. debreczeni 3-ik honvéd gyalog és 2-ik honvédhu zárezred parancsnokságnál, a m. kir. budapesti honvéd helyőrségi kórháznál és az érdekelt m. kir. debreczeni honvéd csapatkórház parancsnokságnál betekinthető. Budapest, 1899. október hó 31-én. A m. kir. budapesti I. honvéd kerületi parancsnokság.

Budapesti gabonatözsde.

Nov. 13.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései a következők

Bursa	Kilos	Ar 100 kg.		Kilos	100 kilogramm ára	
		frttól	frtig		frttól	frtig
Bánsági	ó	76	7.95 — 7.75	80	08.15 — 08.20	
		77	7.75 — 07.85	81	08.15 — 08.25	
		78	07.95 — 08.05	82	— — — —	
Tiszavidéki	ó	79	08.00 — 08.15	—	08.15 — 08.20	
		76	7.05 — 7.75	80	08.15 — 08.25	
		77	8.75 — 7.85	81	— — — —	
Pestvidéki	ó	78	08.95 — 08.05	82	08.15 — 08.15	
		79	08.00 — 08.15	—	— — — —	20
		79	7.60 — 7.70	80	08.10 — — —	
Fehérmegyei		76	7.70 — 7.80	81	08.10 — 00.15	
		78	7.90 — 8. —	82	8.10 — — —	20
		79	07.95 — 08.10	—	8.10 — — —	
Bácskai	ó	76	7.65 — 07.70	80	00. — — — —	
		77	7.70 — 7.80	81	00.00 — 00. —	
		78	8.90 — 08.0. —	82	— — — 00. —	
Északmag.		79	8.95 — 08.10. —	—	— — — — —	
		78	8.80 — 7.95. —	80	— — — — —	
		79	8.95 — 8.05. —	81	— — — — —	

	Mm. hekt.-ben	Ar kilogram
Rozs elsőrendű	uj 70—72	6.25 6.35
» másodrendű	» —	6.10 6.20
Árpa takarmánynak	» 60—62	5.90 6.10
» égetni való	» 62—64	5.65 5.75
» serfőzdei	» 64—66	6.40 9.60
Zab	» — — — —	5.35 5.45
Tengeri bánsági	» — — — —	5.20 5.50
» más nemű	» — — — —	0.00 0. —
Repce bausági	» — — — —	11.60 12.10
Köles	» — — — —	5.30 5.60

Sertés vásár.

Kőbányai sertéspiacz. Nov. 13. Magyar elsőrendű Öreg nehéz (páronként 400 kgm felüli — — — kr. Közép pkint 300—400 kg. sulyban — — — kr. 320 kilog sulyban Fialal közép (páronként 251—320 kg. 43—44 kr. Fialal könnyű páronként 250 kg. sulyban 43 $\frac{1}{2}$ —44 krig. Szerbiai: Nehéz pkint 260 kg. sulyban 41 $\frac{1}{2}$ —42 krig.

Sertés létszám: 1899. évi nov. hó 9. napján volt készlet 34039 darab, nov. 10. felhajtattott 1270 drb, 1899 nov. 10-en elszállított 1298 db. 8-ára maradt 34.292 db. A hivott sertésüzlet irányzata lanyha.

Szőnyegek,
 Linoleum, viasszos vásznak,
 Butorszövetek,
 Gyapju és csipke függönyök,
 Ágy és asztalterítők,
 Flanel takarók,
 nagy választékban kaphatók
Szabó Lajos Fiai czégnél
 Debreczen.

Divatos
női ruha szövetek,
selymek,
női ruha flanellek,
cosmanosi mosó velezek,
Himalaya téli kendők,
olcsó szabott áron kaphatók
Szabó Lajos Fiai cégénél
Debreczen.

Egy 5 szobás emeleti lakás
kényelmes mellékhelyiségekkel a Piacz kellő közepén
azonnal **kiadó.**

Bővebbet **ifj. Kovács S. cégénél**
Kossuth utca.

Üzleti könyvek,
esinos kiállításban, erős kötésben,
igen jutányosan kaphatók
HOFFMANN és KRONOVITZ
KÖNYVNYOMDÁJÁBAN
DEBRECZEN, főpiacz, a főpostával szemben.

Arany- és ezüstáru-gyár
és verde-intézet.
RUBIN A. és FIA
BUDAPEST.
Gyár:
VIII., Német-utca 9.
Telefon 56-60.
Iroda és elárúsítás:
VIII., Eszterházy-utca 20.
Telefon 57-92.
Saját készítményei
sima és mintázott evőkészletek, tálczák,
kenyerkosarak, gyümölcsstartók, girandolok,
gyertyatartók, service-ok, toilette-ok,
versenydíjak, koszorúk, érmek, minden-
nemű egyházi tárgyak stb. mindennemű
kivételben.
Nagybani árak.
Javítások és ujjalakítások saját költségen esz-
közlöttek.

Alkalmi bevásárlás!
Van szerencsém értesíteni a n. é. közön-
séget, hogy a
Besenczky Kálmán-féle
nődivat, vászon és rövid-áru üzletet
megvettem és a mai naptól a **gyári árnál**
is olcsóbban árusítom el.
Tisztelettel
Kiss Lajos.
Alkalmi bevásárlás!

Boros Testvérek
női divat áruháza DEBRECZEN, Kossuth-u. 6. sz.

Olesó alkalmas ajándéktárgyak.

Raktárunk feleslegét: Finom női ruha-
kelme maradékok árait
felére szállítottuk le.
— Selymek, Bársonyok, —
Velezek, Kendők, Echarpok, Harisnyák,
Keztyük
leszállított árakban. — Nagy választék.
Női kézimunkák és kellékek.

Olesó alkalmas ajándéktárgyak.

Felülmulhatlan olesóságok.

MIHALOVITS-féle
HARMAT-CRÉME.
Arczszépitő kenőcs.

A HARMAT-CRÉME a legjobb arczszépitő és kézbőrápoló kenőcs, mely üdëve-
puhává, f-herré teszi az arcz bőrt.
A HARMAT-CRÉME sem ólmot, sem higanyt nem tartalmaz s teljesen ártalmatlan
hatásu.
A HARMAT-CRÉME nappal is használható, miután nem zsiros s a poudert kiü-
nően állja.
A HARMAT-CRÉME nem teszi fényessé az arczot s fehériti a bőrt.
A HARMAT-CRÉME kiváló jó mindennemű bőrbajoknál; pattanások s mitesszerek
(bőrtakák) elmulasztására, napégette s szelkifujta arcznál s keznél.
A HARMAT-CRÉME teljesen zsirtalan, habszerű, jóillatu arczkenőcs, egy tégelynek
ara egy korona.
A HARMAT SZAPPAN, mely a Crème hatását fokozza, darabonként 35 kr.

Főraktár a készítő Mihalovits I. gyógyszerésznél
DEBRECZENBEN.